

Analyse, inform and activate

LAKA

Analyseren, informeren, en activeren

Stichting Laka: Documentatie- en onderzoekscentrum kernenergie

De Laka-bibliotheek

Dit is een pdf van één van de publicaties in de bibliotheek van Stichting Laka, het in Amsterdam gevestigde documentatie- en onderzoekscentrum kernenergie.

Laka heeft een bibliotheek met ongeveer 8000 boeken (waarvan een gedeelte dus ook als pdf), duizenden kranten- en tijdschriften-artikelen, honderden tijdschriftentitels, posters, video's en ander beeldmateriaal. Laka digitaliseert (oude) tijdschriften en boeken uit de internationale antikernenergie-beweging.

De [catalogus](#) van de Laka-bibliotheek staat op onze site. De collectie bevat een grote verzameling gedigitaliseerde [tijdschriften](#) uit de Nederlandse antikernenergie-beweging en een verzameling [video's](#).

Laka speelt met oa. haar informatievoorziening een belangrijke rol in de Nederlandse anti-kernenergiebeweging.

The Laka-library

This is a PDF from one of the publications from the library of the Laka Foundation; the Amsterdam-based documentation and research centre on nuclear energy.

The Laka library consists of about 8,000 books (of which a part is available as PDF), thousands of newspaper clippings, hundreds of magazines, posters, video's and other material. Laka digitizes books and magazines from the international movement against nuclear power.

The [catalogue](#) of the Laka-library can be found at our website. The collection also contains a large number of digitized [magazines](#) from the Dutch anti-nuclear power movement and a [video-section](#).

Laka plays with, amongst others things, its information services, an important role in the Dutch anti-nuclear movement.

Appreciate our work? Feel free to make a small [donation](#). Thank you.

www.laka.org | info@laka.org | Ketelhuisplein 43, 1054 RD Amsterdam | 020-6168294

Datum: 23 oktober 2012
Dossiernr: 2011/01170
Uitspraak: CVB Afwijzing Bevestigd (=Afwijzing)
Product / dienst: energie, Gas, water en elektra
Motivatie: Misl. Voornaamste kenmerken product, Misl. Voornaamste kenmerken product
Medium: Buitenreclame, Digitale marketing communicatie

De bestreden reclame-uitingen

Het betreft diverse uitingen op internet en een uiting op een billboard. In deze uitingen wordt met betrekking tot Atoomstroom onder meer gesteld:

“100% Atoomstroom. Atoomstroom is CO2-vrij in de opwekking”;

“Leverancier van 100% met kerncentrales opgewekte elektriciteit”;

“100% CO2-vrij 100% kernenergie” (billboard);

“Atoomstroom is de eerste en enige Nederlandse leverancier van 100% met kerncentrales opgewekte (*in afdruk van klager weggevallen*) Daarom is de energie van Atoomstroom 100% CO2-vrij”;

“volledig CO2-vrij”;

“100% CO2-vrije energie”;

“100% CO2-vrije elektriciteit”;

“Atoomstroom levert 100% met kerncentrales opgewekte elektriciteit” en

“We leveren (..) elektriciteit, opgewekt door kerncentrales”.

De klacht

Klager heeft -kort samengevat- de volgende bezwaren.

1.

Atoomstroom stelt ten onrechte dat zij stroom levert die voor 100% is opgewekt in kerncentrales. Atoomstroom levert zogenaamde handelsmix, die in 2010 voor slechts 4 à 5% uit kernenergie

bestond.

2.

Aangezien handelsmix wordt geleverd, is de claim over CO₂-vrije opwekking ook onjuist. Handelsmix ging in 2010 gepaard met 447 gram CO₂ per kilowattuur.

3.

Het merk "Atoomstroom" zet consumenten op het verkeerde been; ten onrechte wordt gesuggereerd dat alle geleverde stroom nucleair is.

Gelet op bovengenoemde bezwaren acht klager de uitingen in strijd met de artikelen 7 en 8 van de Nederlandse Reclame Code (NRC) en met de artikelen 2 en 3 van de Milieu Reclame Code (MRC).

Ter informatie legt klager ook het "Stroometiket Atoomstroom 2009 & 2010" over.

In zijn klachtbrief heeft klager zijn bezwaren nader toegelicht. Daarbij is met betrekking tot de verschillende bezwaren onder meer het volgende opgemerkt.

Ad 1.

Relatief kleine bedrijven die stroom verkopen, maar die niet zelf over de mogelijkheid beschikken om stroom op te wekken, kopen stroom in op de APX, de Nederlandse stroombeurs, waar stroomoverschotten te koop worden aangeboden. Op de stroombeurs is geen groene stroom te koop. Verkopende partijen bieden hun stroom "ongelabeld" op de beurs aan en pas aan het eind van het kalenderjaar wordt de stroommix van de APX vastgesteld.

Om ervoor te zorgen dat afnemers van groene stroom echt groene stroom krijgen, wordt in de Europese Unie voor elke opgewekte groene kWh één "Garantie van Oorsprong" (GvO) aangemaakt. Doordat een leverancier voor elke verkochte kWh groene stroom één GvO moet kunnen overleggen, kan de afnemer erop vertrouwen dat de hoeveelheid verbruikte groene stroom daadwerkelijk door een groene stroom producent op het net is gezet.

Atoomstroom is ook aangewezen op de APX stroombeurs. Omdat kernenergie, anders dan groene stroom, in Nederland niet wordt gecertificeerd, maakt Atoomstroom gebruik van een speciale

constructie.

Atoomstroom kocht in 2010 voor 95% niet nucleaire stroom in. Andere handelaren op de beurs kochten dezelfde handelsmix in. Sinds 2008 ruilt (Engels: to swap) Atoomstroom het niet-nucleaire gedeelte van haar stroometiket voor het nucleaire gedeelte van dat van andere bedrijven. Na deze SWAP staat er op het stroometiket van Atoomstroom 100% kernenergie. Volgens het Delftse onderzoeksbureau CE Delft wordt bij een SWAP geen fysieke stroom geruild, maar betreft het slechts een administratief proces.

Atoomstroom leverde in 2010 4 à 5% kernenergie, maar als resultaat van de SWAP-methode kon zij dit doen met een stroometiket waarop staat: “100% kernenergie”. Klager ziet slechts ruimte voor de claim “100% kernenergie” indien daaraan wordt toegevoegd: “volgens het definitieve stroometiket”. Het zou correct zijn als Atoomstroom ook vermeldt dat en met wie er delen van het stroometiket zijn “geswapt”.

Ad 2.

Nu de door Atoomstroom geleverde handelsmix slechts voor 4 à 5% uit kernenergie bestaat, is de ongekwalificeerde claim “CO₂-vrij bij de opwekking” onjuist. Het klopt dat er geen CO₂ vrijkomt bij de opwekking van kernenergie, maar de overige 95% van de handelsmix wordt opgewekt met fossiele bronnen en daarbij komt 447 gram CO₂ per kilowattuur vrij.

Indien Atoomstroom wil refereren aan haar definitieve stroometiket, waarop na het uitvoeren van de SWAP's geen CO₂ meer staat, moet zij dat uitdrukkelijk vermelden.

Ad 3.

Van Dale vermeldt bij Atoomstroom: “met behulp van kernsplitsing opgewekte elektriciteit, synoniem: kernstroom”.

Atoomstroom verkoopt echter slechts 5% kernstroom. De overige 95% op haar stroometiket is het resultaat van de SWAP methode. De naam “Atoomstroom”, zonder nadere kwalificaties, wekt bij het publiek de verkeerde indruk dat Atoomstroom zich uitsluitend met kernenergie bezighoudt.

Het verweer

Adverteerder heeft onder meer het volgende meegedeeld.

In 2008 en 2009 hanteerde Atoomstroom de zogenaamde ‘SWAP-methode’. Deze is goedgekeurd door de Energiekamer. Adverteerder verwijst in dit verband naar de bij het verweer overgelegde

brief van 19 december 2008 van de Energiekamer aan adverteerder.

De SWAP-methode is in het leven geroepen bij gebrek aan nucleaire zogenaamde 'Garanties van Oorsprong' (GvO's). GvO's zijn de (enige) certificaten waarmee leveranciers van groene stroom er voor zorgen dat de door hen geleverde elektriciteit het label '100% groen opgewekt' mag dragen.

Sinds 2009 zijn er wel nucleaire GvO's verkrijgbaar. Sindsdien koopt Atoomstroom van Vattenfall in Zweden en Fortum in Finland nucleaire GvO's binnen het Europese RECS-systeem. Adverteerder legt twee desbetreffende overeenkomsten over en verzoekt de Commissie deze vertrouwelijk te behandelen.

Dankzij deze nucleaire GvO's onderscheidt Atoomstroom zich -sinds het leveringsjaar 2010- in de wijze waarop zij de herkomst van de door haar geleverde stroom borgt niet van bedrijven die '100% groene stroom' leveren.

De mondelinge behandeling

Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

Klager is met name ingegaan op de bij verweer genoemde nucleaire GvO's en heeft onder meer het volgende meegedeeld.

1.

In Nederland wordt op nucleaire GvO's geen toezicht gehouden. Normaliter heeft een producent of leverancier van groene stroom een rekening bij de Nederlandse toezichthouder CertiQ, waar GvO's worden bijgeschreven als die worden geproduceerd of geïmporteerd, en worden afgeschreven als de certificaten worden verbruikt. Klager vraagt zich af hoe er toezicht wordt gehouden op het correct en tijdig administreren van nucleaire GvO's en op het inkopen door Atoomstroom van voldoende GvO's. In 2010 is kernstroom verkocht zonder dat Atoomstroom reeds over nucleaire certificaten beschikte.

2.

Volgens het bij de klacht overgelegde stroometiket van Atoomstroom betreffende 2009 en 2010 bedroeg de CO₂ uitstoot: 0 gram/kWh en de hoeveelheid radioactief afval: 0,003 gram/kWh. Deze hoeveelheid radioactief afval is volgens klager onjuist. Hij stelt daartoe het volgende.

Klager begrijpt dat adverteerder in 2010 100% atoomstroom van de Zweedse kerncentrale Vattenfall afnam. Blijkens gegevens van Vattenfall bestaat haar stroommix voor 61,7% uit

kernenergie en wordt daarbij 0,013 gram hoog radioactief kernafval per kWh overgehouden. Atoomstroom had deze 0,013g/kWh voor 61,7% op z'n minst moeten extrapoleren naar 100% en had derhalve 0,021 gram kernafval per kWh moeten rapporteren, derhalve 7x meer kernafval dan de thans vermelde hoeveelheid. De in het stroometiket vervatte reductie van de hoeveelheid kernafval versterkt bij klager "de indruk dat Atoomstroom slechts voor de Bühne stelt atoomstroom te verkopen".

3.

Bij verweer is gesteld dat Atoomstroom niet verschilt van bedrijven die 100% groene stroom verkopen, in de wijze waarop het bedrijf de herkomst van de elektriciteit waarborgt. Waar adverteerder hierbij doelt op bedrijven die niet over eigen, duurzame, gecertificeerde opwekcapaciteit beschikken, ziet klager duidelijk wel een verschil, indien deze bedrijven, in tegenstelling tot Atoomstroom, via CertiQ hun geïmporteerde certificaten laten afboeken.

Wegens het ontbreken van een reglementair kader voor toezicht op nucleaire GvO's handhaaft klager zijn klacht dat Atoomstroom niet 100% kernenergie, maar slechts reguliere handelsmix levert.

4.

Desgevraagd deelt klager aan de voorzitter van de Commissie mee dat hij niet bestrijdt dat Atoomstroom gebruik maakt van GvO's.

Namens Atoomstroom deelt **de heer Peeraer** onder meer het volgende mee.

1.

Voordat CertiQ bestond, werden GvO's betreffende groene energie schriftelijk afgeboekt. De administratie van die GvO's vond toen op dezelfde wijze plaats als de administratie van nucleaire GvO's op dit moment.

De ideale methode om GvO's te administreren, is de methode via CertiQ. Eind 2009 werden er door Vattenfall in Zweden nucleaire GvO's aangeboden. Atoomstroom heeft contact gelegd met CertiQ. Er is een IT-proces nodig om een verbinding te leggen tussen CertiQ Zweden en CertiQ Nederland. Tot maart 2012 zullen de nucleaire GvO's nog op de oude wijze worden geadmineistreerd. Inmiddels is per mail aan Atoomstroom bevestigd dat de administratie van nucleaire GvO's binnenkort via CertiQ kan verlopen.

2.

Er is sprake van een overaanbod van zowel groene als nucleaire GvO's. Voor alle stroom die

Atoomstroom levert, worden nucleaire GvO's gekocht en afgeboekt.

3.

De in het stroometiket vermelde hoeveelheid kernafval is gebaseerd op Franse en Nederlandse kerncentrales. Waar de hoeveelheid kernafval in geval van kerncentrales in Zweden en Finland groter is, zal Atoomstroom haar reclame tegen het licht houden en mogelijk aanpassen.

Het oordeel van de Commissie

Met betrekking tot de verschillende bezwaren overweegt de Commissie het volgende.

Ad 1.

Als niet weersproken staat tussen partijen vast dat Atoomstroom voor de levering van kernenergie sinds het leverjaar 2010 geen gebruik meer maakt van de in de klacht genoemde, zogenaamde SWAP-methode, maar van zogenaamde nucleaire Garanties van Oorsprong (GvO's).

In zoverre mist de klacht, die dateert van 21 november 2011 en betrekking heeft op uitingen die -naar de Commissie aanneemt- werden gevoerd in 2011, feitelijke grondslag.

Ter vergadering heeft klager zijn klacht nader toegelicht in die zin dat hij zich afvraagt hoe toezicht wordt gehouden op het correct en tijdig administreren van nucleaire GvO's en op het inkopen van nucleaire GvO's nu -anders dan in het geval van groene GvO's- in dezen geen toezicht wordt gehouden door CertiQ.

Namens Atoomstroom is meegedeeld dat nucleaire GvO's tot maart 2012 zullen worden geadmistreerd op de wijze waarop dat voorheen -voordat CertiQ bestond- in het geval van groene GvO's gebeurde, maar dat de administratie binnenkort via CertiQ zal verlopen.

Voorts heeft adverteerder meegedeeld dat er een overaanbod is van nucleaire GvO's en dat voor alle stroom die Atoomstroom levert nucleaire GvO's worden gekocht en afgeboekt. De Commissie ziet geen aanleiding om de juistheid van deze mededelingen in twijfel te trekken.

Het enkele feit dat de administratie van nucleaire GvO's op dit moment nog niet via CertiQ verloopt, leidt niet tot het oordeel dat de mededeling "100% Atoomstroom" en mededelingen van diezelfde strekking in de bestreden uitingen misleidend zijn.

Ad 2.

Gelet op het bovenstaande en nu klager onderschrijft dat er geen CO2 vrijkomt bij de opwekking van kernenergie, acht de Commissie het bezwaar tegen de mededelingen

“Atoomstroom is CO2-vrij in de opwekking” en “100% CO2 vrij” en tegen mededelingen van diezelfde strekking in de bestreden uitingen ongegrond.

Ad 3.

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen onder Ad 1 is het bezwaar tegen het merk “Atoomstroom” eveneens ongegrond. Niet kan worden geoordeeld dat door het gebruik van dat merk in de bestreden uitingen ten onrechte wordt gesuggereerd dat alle door Atoomstroom geleverde stroom nucleair is.

Ten slotte overweegt de Commissie het volgende.

Ter vergadering heeft klager nog bezwaar gemaakt tegen de vermelding van een naar zijn oordeel te geringe hoeveelheid kernafval op het “Stroometiket Atoomstroom 2009 & 2010”.

De Commissie heeft er kennis van genomen dat adverteerder ter vergadering heeft meegedeeld dat zij haar reclame op dit punt tegen het licht zal houden en mogelijk zal aanpassen. De Commissie ziet echter geen aanleiding om op dit punt een aanbeveling te doen, om de volgende redenen.

Het bewuste stroometiket maakt geen deel uit van de in de klacht bestreden uitingen, maar is ter informatie bij de klacht overgelegd. Bovendien is het bezwaar pas geuit ter vergadering, en wel ter onderbouwing van klagers bezwaar dat Atoomstroom ten onrechte stelt atoomstroom te verkopen.

Gelet op het bovenstaande wordt als volgt beslist.

De beslissing van de Reclame Code Commissie van 14 februari 2012

De Commissie wijst de klacht af.

Het College van Beroep:

De grieven

Het College vat de grieven als volgt samen.

Grief 1

Ten onrechte heeft de Commissie aangenomen dat de klacht alleen betrekking had op uitingen die in 2011 werden gepubliceerd. Atoomstroom bestaat sinds 2008 en heeft sindsdien consequent in reclame-uitingen beweerd dat zij elektriciteit levert die 100% met kerncentrales is opgewekt. Appellant verzoekt het College alsnog een oordeel te geven over de sinds 2008 gepubliceerde uitingen waarin dit wordt beweerd. Deze beweringen kunnen voor de jaren 2008 en 2009 slechts worden onderbouwd door middel van “de SWAP-methode”. Appellant vraagt het College een oordeel te geven over deze methode en over de vraag of de uitingen voldoen aan de Nederlandse Reclame Code (NRC) en/of de Milieu Reclame Code (MRC).

Grief 2

Tijdens het bestaan van Atoomstroom zijn er geen garanties van oorsprong via de garantiebeheerinstantie CertiQ afgeboekt. Ten onrechte gaat de Commissie ervan uit dat Atoomstroom zelf in eigen beheer GvO's mag afboeken. Atoomstroom dient aan te tonen dat tijdig en voldoende nucleaire GvO's worden afgeboekt.

Grief 3

Uit correspondentie met CertiQ blijkt dat de administratie van nucleaire GvO's van Atoomstroom na maart 2012 niet via CertiQ is geregeld. Atoomstroom zal daarom de SWAP-methode gebruiken. Deze methode biedt volgens appellant onvoldoende steun voor de gewraakte reclame-uitingen waarin wordt beweerd dat de door Atoomstroom verkochte elektriciteit 100% met kerncentrales is opgewekt.

Het antwoord in appel

De grieven zijn gemotiveerd weersproken. Op het verweer zal hierna, voor zoveel nodig, worden ingegaan.

De mondelinge behandeling

Appellant heeft ter vergadering het beroep toegelicht en daarbij onder meer meegedeeld dat hij niet het stroometiket van Atoomstroom bestrijdt, maar wel bezwaar maakt tegen de wijze waarop Atoomstroom dit etiket in reclame-uitingen gebruikt.

Het oordeel van het College

1. Met betrekking tot de reikwijdte van het beroep is van belang dat de Commissie heeft aangenomen dat de klacht uitsluitend betrekking heeft op uitingen die in 2011 zijn gepubliceerd. Volgens appellant heeft de klacht echter ook betrekking op uitingen van Atoomstroom die dateren vóór 2011, voor zover daarin wordt gezegd dat de door haar geleverde elektriciteit volledig door middel van kerncentrales is opgewekt. Atoomstroom heeft in reactie daarop geen bezwaar gemaakt tegen het feit dat het College de claim dat de door haar verkochte elektriciteit “100%” met kernenergie is opgewekt, ook beoordeelt voor zover het betreft reclame-uitingen in de jaren 2008, 2009 en 2010. Het College zal daarom die uitingen bij zijn oordeel betrekken. Buiten het beroep blijven evenwel de kwesties die de Commissie in haar oordeel ad 2 en ad 3 heeft beoordeeld, nu tegen die onderdelen geen beroep is ingesteld.

2. Vaststaat dat Atoomstroom niet over eigen kerncentrales beschikt en voor wat betreft de levering van elektriciteit is aangewezen op de Nederlandse elektriciteitsbeurs. Het College begrijpt dat het niet mogelijk is om op deze beurs uitsluitend elektriciteit in te kopen die met een kerncentrale is opgewekt. Atoomstroom stelt dat zij door middel van een administratieve ruil met betrekking tot onderdelen van het stroometiket in 2008 en 2009 via de zogenaamde SWAP-methode toch in staat was 100% met kernenergie opgewekte elektriciteit aan haar klanten te leveren. Bij deze methode wordt het niet-nucleaire gedeelte van de ingekochte elektriciteit geruild met het nucleaire gedeelte van andere bedrijven. Deze methode diende als een variant op de bij groene elektriciteit gebruikte methode van “Garanties van oorsprong” (“GvO's”), welke methode kennelijk in de loop van 2009 ook voor nucleair opgewekte elektriciteit beschikbaar kwam en daarna door Atoomstroom is gevolgd.

3. In beroep dient de vraag te worden beantwoord of de door Atoomstroom gevolgde methodiek met betrekking tot de wijze van verantwoording van de herkomst van de door haar geleverde elektriciteit de claim in de gewraakte reclame-uitingen kan rechtvaardigen dat deze elektriciteit 100% door kernenergie is opgewekt. Daarbij stelt het College voorop dat in de bestreden uitingen onmiskenbaar een verband wordt gelegd tussen de wijze van opwekken en het CO₂-vrij zijn van de energie. Aldus is sprake van een claim die valt onder de Milieu Reclame Code (MRC). Dergelijke claims dienen aantoonbaar juist te zijn. Daarbij is van belang dat de vermelding “100%” absoluut is en geen enkele ruimte laat voor nuancering.

4. Ten aanzien van de SWAP-methode beroept Atoomstroom zich op een brief van de Energiekamer/NMA van 19 december 2008, met als onderwerp “Informeel zienswijze: SWAP-methode bij stroometikettering”. Deze zienswijze, die mede is gebaseerd op een rapport dat CE Delft op verzoek van de Energiekamer heeft uitgebracht, vermeldt onder meer als conclusie: “Gelet op het voorgaande ziet de Energiekamer op dit moment, en afgaande op de door u aangeleverde informatie, geen aanleiding om te oordelen dat de door u voorgestelde methode niet verenigbaar is met de thans geldende regelgeving inzake stroometikettering.” Niet gesteld of gebleken is dat de verantwoordelijke toezichthouder later is afgeweken van deze zienswijze met betrekking tot de toelaatbaarheid van de SWAP-methode en/of heeft geoordeeld dat Atoomstroom in strijd met deze methode heeft gehandeld. Atoomstroom stelt dat de NMA over 2008 en 2009 additionele controles heeft uitgevoerd en haar stroometiket heeft gevalideerd. Het College leidt hieruit af dat volgens de Energiekamer/NMA Atoomstroom aan de hand van de SWAP-methode heeft aangetoond dat zij

100% met kerncentrales opgewekte energie levert, zoals in het stroometiket staat. Appellant heeft tijdens de vergadering overigens gesteld dat hij het stroometiket niet bestrijdt. Het College ziet op grond van het voorgaande geen aanleiding te oordelen dat de desbetreffende reclame-uitingen in strijd met de MRC dan wel misleidend zijn voor zover zij zijn gepubliceerd in 2008 en 2009.

5. Vaststaat dat in de loop van 2009 Europese nucleaire GvO's beschikbaar zijn gekomen. Aan deze nucleaire GvO's kan naar het oordeel van het College evenwel niet dezelfde betekenis worden toegekend als aan het systeem van GvO's bij groene stroom. Belangrijk aspect daarbij is dat bij groene elektriciteit een garantiebeheerinstantie, CertiQ, op basis van een wettelijke regeling de groene elektriciteit certificeert en aldus garandeert dat de elektriciteit is opgewekt uit duurzame bronnen. In 2011 ontbrak een vergelijkbare garantieregeling voor nucleair opgewekte energie. Wel vindt volgens Atoomstroom ook hier controle plaats door de Energiekamer/ NMA en vermeldt zij in het stroometiket voor 2010: "100% kernenergie". Het College neemt op grond hiervan aan dat de verantwoordelijke toezichthouder heeft vastgesteld dat Atoomstroom, ondanks het ontbreken van een wettelijk certificeringssysteem, heeft waargemaakt dat de door haar geleverde elektriciteit voor 100% met kernenergie is opgewekt. Ook ten aanzien van de reclame-uitingen die in 2010 zijn gepubliceerd, is het College daarom van oordeel dat deze niet in strijd met de MRC of misleidend zijn.

6. Niet gesteld of gebleken is dat Atoomstroom voor het jaar 2011 inmiddels beschikt over een stroometiket. Op grond hiervan is niet duidelijk of Atoomstroom ook met betrekking tot het jaar 2011 kan waarmaken dat de door haar geleverde elektriciteit daadwerkelijk "100%" nucleair is opgewekt. Aan het feit dat Atoomstroom zelf nucleaire GvO's afboekt, kan in dit verband geen doorslaggevende betekenis worden toegekend, nu dit onvoldoende garantie biedt dat de door haar geleverde elektriciteit daadwerkelijk volledig nucleair is opgewekt. Atoomstroom erkent bovendien dat tot nu toe de regels voor nucleaire GvO's "minder strikt zijn". Anderzijds kan niet bij voorbaat worden uitgesloten dat Atoomstroom voor het jaar 2011 alsnog zal kunnen beschikken over een stroometiket waarin staat "100% kernenergie", en dat zij dit etiket na controle door Energiekamer/ NMA mag handhaven.

7. Het College begrijpt uit artikel 95k lid 1 sub a van de Elektriciteitswet dat het stroometiket uiterlijk 1 mei 2012 beschikbaar dient te zijn. Het College zal Atoomstroom in de gelegenheid stellen het stroometiket voor 2011 over te leggen zodra dat beschikbaar is en door de Energiekamer/ NMA is beoordeeld.

8. Derhalve dient te worden beslist als volgt.

De beslissing van het College van 17 april 2012

Wijst de klacht af voor zover het betreft de bestreden reclame-uitingen die in 2008, 2009 en 2010

zijn gepubliceerd.

Het College stelt Atoomstroom in de gelegenheid het stroometiket voor 2011 over te leggen zodra dat beschikbaar is en door de Energiekamer/ NMA is beoordeeld.

Houdt in afwachting daarvan ten aanzien van de reclame-uitingen die in 2011 zijn gepubliceerd elke verdere beslissing aan.

[Eindbeslissing van 23 oktober 2012:]

De mondelinge behandeling op 20 september 2012

Appellant deelt mee dat hij geen reactie heeft gehad op een melding en informatieverzoeken die hij bij de Energiekamer/NMA heeft ingediend met betrekking tot het stroometiket voor 2011. Appellant stelt dat sprake is van een milieuclaim die moet worden bewezen. Atoomstroom is hierin niet geslaagd. De Energiekamer/NMA houdt blijkbaar onvoldoende toezicht.

Namens Atoomstroom wordt meegedeeld dat zij voor het jaar 2011 aan de Energiekamer/NMA opgave heeft gedaan van de hoeveelheid door haar geleverde stroom en informatie waar deze is ingekocht. Er wordt nu gewacht op een soort goedkeuringsbrief van deze instantie. Anders dan in voorgaande jaren, heeft de Energiekamer/NMA geen aanvullende informatie gevraagd. Atoomstroom stelt dat ervan kan worden uitgegaan dat de Energiekamer/NMA de gegevens heeft gecontroleerd en akkoord heeft bevonden. Atoomstroom is bereid zich aan te melden bij de garantiebeheerinstelling CertiQ, maar deze instantie geeft hieraan geen prioriteit.

De verdere beoordeling

1. Namens Atoomstroom is meegedeeld dat zij ook voor het jaar 2011 aan de Energiekamer/NMA opgave heeft gedaan van de hoeveelheid door haar geleverde stroom en waar deze is ingekocht. Dit heeft niet tot een reactie van de Energiekamer/NMA geleid. Ook de melding die appellant heeft gedaan bij de Energiekamer/ NMA en zijn informatieverzoeken hebben niet tot enige reactie van deze instantie geleid. Het College leidt hieruit af dat de Energiekamer/NMA geen nader onderzoek zal doen naar het stroometiket van Atoomstroom voor 2011. Gelet hierop heeft het geen zin de inhoudelijke beoordeling van de grief met betrekking tot het stroometiket voor 2011 verder uit te stellen.

2. Uit het feit dat de Energiekamer/NMA kennelijk geen aanleiding ziet om naar aanleiding van de door Atoomstroom verstrekte gegevens nader onderzoek te doen naar het stroometiket voor 2011, kan worden afgeleid dat deze toezichthouder de door Atoomstroom voor het jaar 2011 ingediende gegevens als juist heeft aanvaard. Op grond hiervan dient in de onderhavige procedure van de juist-

heid van het stroometiket voor 2011 te worden uitgegaan. Derhalve wordt ook ten aanzien van de uitingen met betrekking tot het jaar 2011 geoordeeld dat Atoomstroom de (milieu-) claim dat de door haar verkochte elektriciteit “100%” met kernenergie is opgewekt, voldoende heeft bewezen, te weten via de aan de Energiekamer/NMA overgelegde gegevens en het feit dat zij op basis daarvan in haar stroometiket mag vermelden

“100% kernenergie”. Gelet hierop heeft de Commissie de klacht ad 1 terecht afgewezen. De tegen die afwijzing gerichte grieven kunnen derhalve niet slagen.

3. Ten aanzien van de inleidende klachten ad 2 en ad 3 heeft het College in de tussenbeslissing verondersteld dat in zoverre geen beroep was ingesteld. Inmiddels heeft appellant duidelijk gemaakt dat het door hem ingestelde beroep mede op de afwijzing van die klachten betrekking heeft. Ook in zoverre kunnen de grieven niet slagen, nu voldoende bewezen is dat de door Atoomstroom geleverde stroom 100% met kernenergie is opgewekt. Op grond hiervan mag Atoomstroom stellen dat bij de opwekking van de door haar geleverde stroom geen CO₂ vrijkomt. In beroep staat immers als onbestreden vast dat bij de opwekking van kernenergie geen CO₂ vrijkomt. Tot slot heeft de Commissie ook terecht de klacht tegen het voeren van het merk “Atoomstroom” afgewezen. Niet valt in te zien dat van deze merknaam een onjuiste suggestie voor de gemiddelde consument uitgaat.

4. Derhalve dient te worden beslist als volgt.

De beslissing van het College van Beroep van 23 oktober 2012

Bevestigt de beslissing van de Commissie.